

Henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus sekä inklusion edistäminen

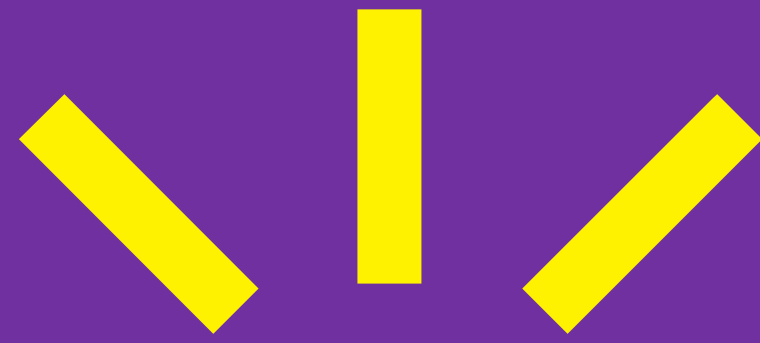
Yliopistojen valtakunnalliset työsuojelupäivät

Aino Läakkölä-Pyykönen 26.8.2022

Oulun yliopiston tavoitteena

- Osaava, uudistuva, monimuotoinen ja kansainvälinen yhteisö
- Oulun yliopisto on sitoutunut strategiassaan **YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden** edistämiseen tutkimuksen, koulutuksen, yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen sekä kampuskehittämisen kautta.
- Työtä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi tehdään **määrätietoisesti**.

**Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta
tulee edistää sekä
henkilöstölinjauksissa että
organisaation toiminnassa ja
palveluiden tuottamisessa**

Tasa-arvo
Yhdenvertaisuus
Monimuotoisuus
Inkluusio

Työympäristössä

**Tutkimuksessa ja
tutkijakoulutuksessa**

**Opiskelussa ja
opetuksessa**

Saavutettavuus ja esteettömyys

Epäasiallisen kohtelun ja häirinnän ehkäisy ja käsittely

Inklusiolla halutaan edistää yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta.

Yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia.

Yhdenvertaisuuslaissa kielletyt Yhdenvertaisuuslaissa määritellään syrjintäperiaatteet (ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen sekä muu henkilöön liittyvä syy.) sekä se, mikä on syrjintää ja mikä sallittua erilaista kohtelua.

Tasa-arvo

Sukupuolten tasa-arvolla tarkoitetaan sekä eri sukupuolten tasapuolisia oikeuksia ja mahdollisuuksia että lopputulosten tasa-arvoa, kuten päätösten tekemistä kaikkien sukupuolten kannalta mahdollisimman oikeudenmukaisella tavalla.

Tasa-arvolaki kieltää syrjinnän sukupuolen, sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun perusteella lähes kaikilla elämänaloilla.

Ympäristö, johon jokainen tuntee aidosti yhteenkuuluvuutta.

Monimuotoisuus

Kaikki näkyvät tai ei-näkyvät ominaisuudet, joiden osalta eroamme toisistamme.

Esimerkiksi ikä, sukupuoli, koulutus, kansallisuus tai persoonallisuuden piirteet.

Inklusio

Osallisuus ympäristöön, jossa kaikkia arvostetaan omana itsenään.

Kaikki otetaan tasavertaisesti **mukaan** toimintaan, ja erilaiset taustat ja näkökulmat nähdään rikkautena. Inklusiivisuuden avulla organisaatiot voivat **hyötyä monimuotoisuuden tuomista eduista**

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia ja ihmisoikeuksia

- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolait suojaavat jokaista meistä
- Työnantajalla on lakisääteinen velvollisuus edistää työntekijöiden tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä.
- Tavoitteena on osallistava työyhteisö, jossa jokainen työntekijä **tuntee aidosti kuuluvansa** ja jossa on **arvostuksen** ja **luottamuksen** kulttuuri.
- **HR-prosessit ja -käytännöt edistävät** henkilöstön tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä tukevat monimuotoisen ja inklusiivisen työyhteisön toteutumista

Monimuotoisuuden ja inklusion edistäminen henkilöstölinjauksissa ja työkuultuurissa

- Henkilöstön keskinäistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävässä suunnittelussa käsitellään muun muassa rekrytointia, työn ja muun elämän yhteensovittaminen, eri ikäisiä, uralla etenemistä ja osaamisen kehittämistä, syrjimättömyyttä, esihenkilötyötä ja monimuotoisuutta sekä viestintää, työympäristöä ja työkaluja.
- Tasa-arvoista ja yhdenvertaista sekä monimuotoista ja inklusiivista **työelämää tukevat työyhteisöt.**
- Työntekijöiden kokemukseen inklusiivisesta työyhteisöstä vaikuttaa eniten se, **miten kirjatut suunnitelmat tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta toteutetaan työpaikan ja -yhteisön arjessa.**

Johtaminen ja esihenkilötyö

Rekrytointi

Palkkaus ja palkitseminen

Työn ja muun elämän yhteensovittaminen

Viestintä, työympäristö, työkalut ja tuki

Työssä kehittyminen ja uralla eteneminen

Tasa-arvoista ja yhdenvertaista sekä monimuotoista ja inklusiivista työelämää tukevat työyhteisöt.

Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisy ja siihen puuttuminen

Esteettömyys ja saavutettavuus

Yhteisöllisyyttä ja yksilöllisyyttä

Yhteisö rakennetaan yhdessä.

Voimme kaikki osallistua

**Osallisuutta mahdollistavana
toimintana.**

**Jokaisella on velvollisuus edistää
tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja
osallisuutta omassa
toimintaympäristössään.**

Aito ryhmään kuuluminen

Yhteenkuuluvuuden kokemukset

**Yksilön ainutlaatuisuuden
arvostaminen**

Yksilöllisyyden kokemukset

Mikä estää tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja inklusion toteutumisesta?

Milloin olet itse kokenut itsesi ulkopuoliseksi? Miksi?

- Häirintä tai muu epäasiallinen kohtelu työpaikalla voi vaarantaa työntekijöiden terveyden
- **Psykologisen turvallisuuden** rakentaminen on tärkeää
- Psykologinen turvallisuus mahdollistaa inklusiivisemmän työkuulttuurin rakentamisen.
- **Syrjivät teot ja puheet rikkovat** turvallisuuden tunnetta
- Omien tiedostamattomien ennakkoluulojen tunnistaminen.

Jokaista kannustetaan omalla toiminnallaan rakentamaan turvallisempaa tilaa ja inklusiivista yhteisöä kaikille

Jokainen meistä

- Tiedosta ja *ymmärrä* tiedostamattomat ennakkoluulot, voit toimia tietoisesti toisin!
- Luo turvallista työyhteisöä omalta osaltasi > Aina on mahdollisuus valita ja toimia tasa-arvoa sekä yhdenvertaisuutta edistäen.
- Opi lisää, tutustu tarkemmin, ole avoin!
- Puhu ja kuuntele
- Vitsaile fiksusti

Organisaationa

- Sitoudu, panosta ja toimi!
- Johda esimerkillä
- Nykytilan kartoitus (ml. henkilöstötiedot sekä muu tilastotieto, kyselyt ja selvitykset...)
- Missä parannettavaa?
- Osaksi strategiaa, pitkäjänteistä työtä!

Aina kun kohtaan ihmisiä tai käsittelen heidän asioitansa, minulla on mahdollisuus vaikuttaa ja toimia sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäjänä.